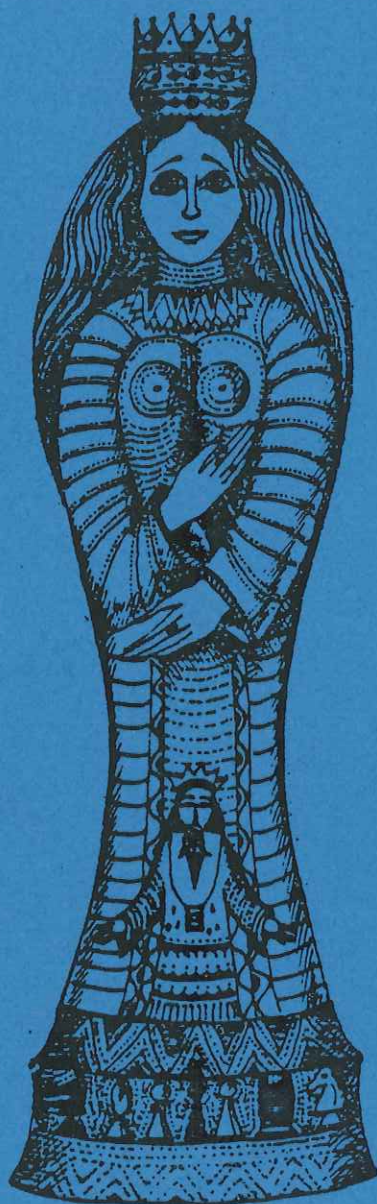

de
witte
dame

schaakmatje

Clubblad schaakvereniging De Witte Dame - Grubbenvorst

Schaakvereniging „De Witte Dame”
GRUBBENVORST

Opgericht:

1 febr.'73

Clublokaal:

Café "De Vonkel", Venloseweg 11, 5971 CG Grubbenvorst,
tel. 077-61309.

BESTUUR:

Voorzitter:

K.Laenen, E.Dorsstraat 47, 5971 VE Grubbenvorst, tel. 077-61975.

Secretaris:

B.v.Cleef, Raaleind 1, 5971 NA Grubbenvorst, tel. 077-61336.

Penningmeester:

G.Kluiters, Horsterdijk 30, 5973 PP Lottum, tel. 04763-1984.

Wedstrijdleader senioren:

H.Clevis, Stokterweg 1, 5973 PW Lottum, tel. 04763-2318.

MEDEWERKERS:

Organisatie jeugdtoernooi:

Fr.Clevers, Corn.de Houtmanstraat 24, 6045 HP Roermond
tel. 04750-28010.

Commisaris van materiaal:

H.Bos, Past. Thijssenstraat 4, 5971 VW Grubbenvorst, tel. 077-62457.

Assistent jeugdleader/instrukteur pionnendiploma:

P.Yuen, de Bisweide 36, 5971 AZ Grubbenvorst, tel. 077-62301.

Instrukteur:

R.Puyn, Rijksweg 119, 5941 AC Velden, tel. 04702-1476.

ERELID:

Fr.Clevers, Corn.de Houtmanstraat 24, 6045 HP roermond

Beste leden,

24 april! Mede i.v.m. de komende jaarvergadering
op dinsdag 27 maart a.s. verschijnt dit Schaakmatje.

Alle papieren voor deze jaarvergadering zijn verderop vermeld.

Verder natuurlijk nieuws van de wedstrijd-
leiders senioren en junioren, de volgende aflevering van m'n ru-
briek over Samuel Loyd en het vervolg van het artikel over schaak-
computers waarmee ik in de vorige aflevering begonnen ben.

Veel plezier met dit Schaakmatje en 'n
succesvol (schaak)seizoen wenst,

jullie secretaris,

Bart van Cleef

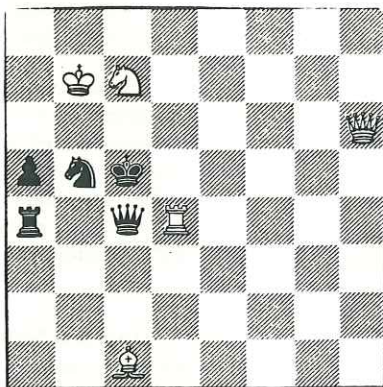
Komputerprogramma Zwitsers Systeem

Na opmerkingen en vragen van Dhr. van Gunst, 1 van de vier afgevaar-
digden van de LISB in de KNSB-ledenraad, is de KNSB begonnen met 'n
inventarisatie van de bestaande computerprogramma's van het "Zwitsers
Systeem".

In de volgende aflevering van Schakend
Nederland (3/84) wordt hiervan verslag gedaan.

Indien er 'n goed computerprogramma is zal
het mogelijk zijn voor onze vereniging op één avond 'n (vriend-
schappelijk) toernooi te organiseren omdat hiermee dan de nood-
zakelijke administratie komt te vervallen.

We wachten in spanning af....

Wit geeft mat in 2 zetten.

Opl: 1.De6 De6: of 1.De6 Kd4: of 1.De6 Kb4 of 1.De6 Dd4:
2.Pe6: mat 2.De3 mat 2.Dc4: mat 2.Pa6 mat

Als het zwarte paard de toren slaat of naar c3 gaat heeft wit de
keus uit 2 matcombinaties.

Bij deze uitspraken moeten we wel bedenken dat het hier gaat om spelers die de moeilijkheid van het spel kennen, maar niet de mogelijkheden van een computer en/of de eventueel te ontwikkelen programmatechnieken. De schaakwereld kent ook een aantal experts op beide gebieden, twee van hen waren zelfs wereldkampioen: *Euwe* (inmiddels overleden) en *Botwinnik*. *Euwe* heeft veel gedaan om het computerschaak in Nederland van de grond te krijgen; daarnaast stimuleerde hij mijn onderzoek aan de TH Delft op verschillende fronten. Een speler van wereldkampioenniveau heeft *Euwe* evenwel nooit in een schaakprogramma gezien:

'(.....), ik blijf nog altijd van mening dat de computer wel een aanzienlijke sterkte kan bereiken, misschien zo'n 2200 à 2300, maar dat hij toch eigenlijk nooit meestersterkte en stellig geen grootmeestersterkte zal kunnen bereiken. (10 juni 1980)

Daarentegen is *Botwinnik* van het tegenovergestelde overtuigd:

'Ik denk dat ze beter zullen gaan spelen dan de mens; ze zullen de mens in de toekomst overspelen.' (10 april 1981)

Euwe heeft er echter moeite mee aan te geven waarom hij denkt dat de speelsterkte niet verder zal stijgen dan 2300 ELO-punten. Zijn oordeel berust op een aantal overwegingen waaruit blijkt dat hij er vaak over heeft nagedacht.

Euwe: 'Zodra ze een klein beetje de menselijke patronen eruit kunnen halen, dan zullen ze veel en veel sterker gaan spelen. Maar juist omdat die menselijke patronen mijns inziens ongelimiteerd zijn, kan de computer nooit verder komen dan tot een bepaald iets, namelijk tot en met de patronen die hij heeft. Dan kan hij er weer eentje bij vinden, maar

goed. Ik geloof dat het daar eigenlijk in zit. Wij herkennen een stelling en zien direct: O, ja daar moet je op spelen. Maar hoeveel patronen hebben wij? Ik dacht wel tienduizend of zo. En natuurlijk als je die tienduizend patronen precies zou kunnen omschrijven en in de computer brengen, dan ben je een heel eind, maar dat kan nog niet. Je kan die patronen niet precies omschrijven.' (10 juni 1980)

Ik merk hierbij nog op dat de Amerikaanse onderzoekers *Simon* en *Gilmartin* (1973) als schatting hebben gegeven dat topspelers in de orde van grootte van vijftig duizend patronen in hun hoofd hebben opgeslagen.

De kern van *Euwe's* betoog ligt in de uitspraken dat 'menselijke patronen ongelimiteerd zijn' en dat 'de patronen niet precies omschreven kunnen worden'. Het 'ongelimiteerd zijn' wordt door *Euwe* niet nader gespecificeerd, maar we mogen aannemen dat *Euwe* bedoeld heeft dat het tot nu toe niet gelukt is alle patronen die wij kennelijk hanteren met een zo grote nauwkeurigheid in schaakprogramma's vast te leggen dat ze toepasbaar zijn op (bijna) alle stellingen waarvoor dat gewenst wordt. De extrapolatie die *Euwe* geeft van de opgedane ervaringen is mijns inziens onjuist. Ik verwijs daarvoor naar ervaringen met eindspelprogrammering. Voor een aantal eindspelen is het immers reeds gelukt om patronen op een juiste wijze vast te leggen. Wel merk ik op dat het nog lang zal duren voor er sprake is van een (min of meer) volledige implementatie van patronen.

Toernooien

Naast *Botwinnik* is een groot aantal schakers en onderzoekers de mening toegedaan dat schaakcomputers sterker zullen gaan spelen dan de menselijke wereldkampioen. Onder hen bevinden zich de Schotse AI-specialist *Donald Michie*, de Amerikaanse grondlegger van het computerschaak *Claude Shannon*, AI-onderzoeker en Nobelprijswinnaar *Herbert Simon*, en vele schaakprogrammeurs, zoals *Beal*, *Donskoy*, *Slate* en *Swets*. Ik citeer met instemming de Amerikaan *Slate*, een van de ontwerpers van het programma *CHESS*, computerschaakwereldkampioen in 1977:

'Ik denk dat er binnen tien jaar een programma op grootmeesterniveau zal zijn. Ik ben nergens zeker over op dit gebied, alles valt moeilijk te voorspellen, maar ik denk dat er binnen twintig jaar een computer zal zijn die net zo goed of beter is als de beste menselijke speler. Misschien gebeurt het wel in minder tijd, misschien zelfs wel in tien jaar.' (26 september 1980)

De argumenten die de verschillende respondenten ter ondersteuning van hun mening aanvoeren zijn dikwijls gebaseerd op mogelijkheden voor het ontwikkelen van nieuwe technologieën. Daarbij wordt algemeen verondersteld dat het toekomstige programma voor een groot gedeelte in hardware zal zijn uitgevoerd en zal spelen volgens *Shannons* type A-strategie (ofwel brute-force: alle mogelijkheden tot een bepaalde diepte aftas-

tend). Een verhoging van de snelheid zal een toeneming van het aantal te onderzoeken stellingen betekenen; dit zal volgens sommige respondenten zeker tot het gewenste resultaat leiden.

Naast het noemen van nieuwe technologieën wil ik mijn argumentatie met name richten op het formaliseren van de schaaktheorie. Het aan het begin van dit artikel genoemde

netwerk van intelligente, op kennis gebaseerde systemen kan volgens mij worden uitgebouwd tot een systeem dat in staat is even adequaat te manipuleren met schaakkennis als grootmeesters doen.

Een schaakcomputer kan pas wereldkampioen worden als hij mag deelnemen aan toernooien met tegenstanders van vlees en bloed. En dat is nog een omstrede zaak. De laatste jaren hebben schaakcomputers al regelmatig deelgenomen aan gewone schaaktornooien. Sommige toernooien kennen een promotie- en degradatieregeling, zodat in beginsel de mogelijkheid aanwezig is dat een schaakcomputer promoveert naar de grootmeestergroep. Met mijn eerste speculatieve bewering als uitgangspunt formuleer ik nu mijn tweede bewering: *Er zal een sterke mate van acceptatie van schaakcomputers binnen de schaakwereld te zien zijn (acceptatie in de zin van meespelen in toernooien enzovoorts).*

Deze bewering wordt niet door iedere grootmeester onderschreven. Een duidelijk tegenstander van het meespelen is *John van der Wiel*: '..... Ik kan me dus terugtrekken uit protest en me daardoor dus bepaalde inkomsten onttrekken. Maar ik zou in eerste instantie mensen zo hard mogelijk proberen te overtuigen dat het de verkeerde kant op gaat als computers worden toegelaten. Ik denk ook dat in het begin dergelijke dingetjes nog wel zullen gebeuren. In een bepaald toernooi; dat een computertje meespeelt, leuk. Maar de gevaren dienen beseft te gaan worden. Het kan heel gevaarlijk worden. Ik denk ook als het zover begint te komen, dat ik best wel eens een soort prediker kan gaan worden, zo van de zondvloed gaat over ons komen.' (27 juni 1980)

Bij tegenstanders van mijn tweede bewering wil ik de emotionele argumenten (de grootmeesters voelen zich bedreigd door schaakcomputers) scheiden van de logische c.q. filosofische argumenten. Twee topgrootmeesters voerden heldere argumenten aan tegen het meespelen van computers in toernooien.

Hübner (hij spreekt Nederlands): 'Volgens mij is het niet zinvol dat een computer meedoet in competitieve wedstrijden, omdat hij gewoon op een heel ander vlak zit dan de mens. De zetkeuze wordt door heel andere omstandigheden bepaald, dus is ook een vergelijkende krachtmeting nietszeggend.' (4 oktober 1980)

Uit "Intermediair
komt dit artikel
waarvan hier deel 2
Voor vervolg zie
volgende "Schaak-
matje"!!!!

Grubbenvorst, maart 1984

Schaakvereniging „De Witte Dame”
GRUBBENVORST

Geachte leden,

Secretariaat:

Namens het bestuur van onze vereniging nodig ik
U allen uit voor het bijwonen van onze jaarvergadering 1984.
Deze vergadering zal gehouden worden op dinsdag 27 maart a.s.
om 19.30 u. in "De Vonkel".

24 april 1984

B.v.Cleef, secretaris

AGENDA:

1. Opening
2. Goedkeuring van de notulen v.d. jaarvergadering 1983
3. Jaarverslag 1983
4. Verslag kascontrôlekommissie
5. Verslag penningmeester balans 1983-begroting 1984
6. Vaststelling kontributie seizoen 1984/1985
7. Benoeming kascontrôlekommissie voor het boekjaar 1984
8. Schaakmatje
9. Regeling wedstrijden senioren
 - a. Verslag afgelopen jaar 1983
 - b. Enkele voorstellen betreffende de onderlinge competitie
 - c. LSB-competitie
10. Regeling wedstrijden junioren
 - a. Verslag afgelopen jaar 1983
 - b. Seizoen 1984/1985
 - c. Instructie 1983/1984 en 1984/1985
11. Voorstellen leden

Deze dienen uiterlijk drie dagen voor de vergadering bij de secretaris te worden ingediend (schriftelijk)
12. Benoeming bestuursleden. De vakature van jeugdleider is tot op heden vakant. A. Titulaer is tussentijds afgetreden.

Alle huidige bestuursleden stellen zich voor het komende jaar beschikbaar (c.q. kandidaat)
13. Benoeming voorzitter. K. Laenen stelt zich herkiesbaar
14. Diversen
15. Rondvraag
16. Sluiting

ONDERLINGE KOMPETITIE JUNIOREN

Hierbij de tussenstanden van het 1e en 2e gedeelte van onze competitie op zondagmorgen. Helaas zijn we nog maar met 12 spelers over, maar de jeugdleiding is hard bezig hierin verbetering aan te brengen.

<u>1e geelte:</u>		<u>2e gedeelte:</u>	<u>Totaal:</u>	
M. Puyn	50	50	100	
R. Lenders	49	49	98	De hiernaast vermelde punten zijn de kampioenschapspunten
R. Koks	48	48	96	
G. Lenders	47	47	94	
S. Schmitz	46	--	--	
B. v. d. Pasch	45	46	91	
R. Sengers	44	44	88	
B. Leurs	43	44	87	
M. Heslen	42	44	86	
R. Alsters	41	41	82	
R. Pennaertz	40	42	82	
I. Schreurs	39	40	79	
p. Kagelmaker	38	39	77	

Eindstanden van het 2e gedeelte per groep: (1e cijfer aantal wedstr., 2e cijfer bordpunten)

Groep I:

1. M. Pyun	6-5
2. R. Lenders	6-4
3. R. Koks	6-2
4. G. Lenders	6-1

Groep II:

1. B. v. d. Pasch	4-2
2. M. Heslen	4-1
R. Sengers	4-1
B. Leurs	4-1

Groep III:

1. R. Pennaertz	6-5
2. R. Alsters	6-4
3. I. Schreurs	6-3
4. P. Kagelmaker	6-0

ONDERLINGE KOMPETITIE SENIOREN

De Eindstand van het klubkampioenschap 1984:

1. M. Gubbels	506½	11. B. Kosman	260½	21. F. Thuis	137½
2. J. Janssen	414	12. T. Willems	230	22. T. Faassen	91
3. H. Clevis	411	13. J. Bos	224½		
4. H. Saris	403	14. K. v. d. Plaats	219½	Mattie Gubbels Proficiat met het behaalde kampioenschap!!!! Houdt de moed er in Truus Faassen, de volgende keer beter.	
5. P. Martherus	394½	15. W. Clevis	214½		
6. H. v. Nijf	350	16. P. Yuen	210½		
7. A. Anthleunis	294½	17. H. Bos	180½		
8. J. Schut	288	18. T. v. d. Ven	175½		
9. K. Laenen	286	19. J. Thomassen	160		
10. W. Willems	270	20. G. Kluiters			

Hier volgt de 23e aflevering van een rubriek van Bart van Cleef over Samuel Loyd

Oplossing laatste probleem afl.22:1.Lc4+ Kc4: 2.Pfd4 cd4: 3.Pa5mat

Het zal wel zijn dat de grote populariteit van de Loydse problemen in het devies "eenvoud" zijn verklaring vindt, maar zonder de sterke geest die deze problemen doordringt zou de "eenvoud" weinig zin gehad hebben. De schepper van de driezetter is Oskar Blumenthal.

Ter illustratie twee drie-zetters van

Loyd: Wit: Kh4, Te1, Lg3, Pg2, a7, b7 Wit geeft mat in drie
 Zwart: Kh1, La8, Lg1 zetten(probleem 1)

 Wit: Kh1, Dc4, Pf8, f7 Wit geeft mat in drie
 Zwart: Kh8, La1, g4, g7, h7 zetten(probleem 2)

In probleem 1 is een speciale promotie bedoeld. Probleem 2 behoort al sinds jaren tot de beroemdste problemen uit de schaakliteratuur.

Loyd heeft zijn "Chess Strategy" in 1878 laten drukken, maar pas in de openbaarheid gebracht in 1882 nadat hij er nog een Postscriptum aan toegevoegd had.

Dit boek bevat de komplette verzameling van al z'n problemen. (meer als 500!!)

Loyd zag het schaakspel enkel als tijdverdrijf, als zijn beroep meer tijd van hem verlangde liet hij het schaakspel desnoods enkele jaren liggen.

In grote lijnen maakt Loyd onderscheid tussen twee grote gebieden van schaakproblemen. Het ene, waarbij de komponist van een thema of truck is uitgegaan, vindt Loyd het waardevolst.

Het andere gebied omvat die problemen waarbij de komponist van een matstelling uitgegaan is en dan terugwaarts konstruerend zet voor zet toegevoegd heeft.

Hier hangt de moeilijkheid en de glans van de combinatie van toevalligheden af, zoals ze zich in het verloop van de analyse voordoen. Deze soort van kompositie is makkelijker als de voorgaande en ook gebruikelijker.

Loyd noemde dit het "building-up process".

ATTENTIE!! Indien U kritiek heeft op de inhoud en/of samenstelling van dit Schaakmatje bel of schrijf me, dan kan ik de volgende keer 'n betere versie maken. B.v.Cleef

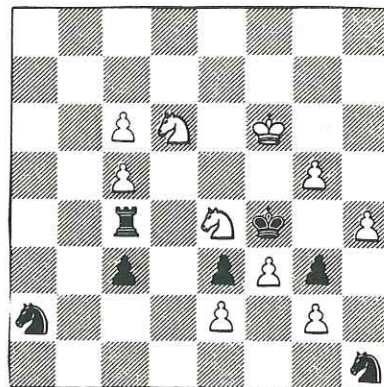
LISB-KOMPETITIE

Uitslagen 5e ronde LISB: 1e klasse B: Schador I-Venray I 3½-4½
 VenloIII-Arx I 3½-4½
 Venlo II-LeudalIII 4½-3½
 DWD I-Stokpaardje 4-4

Tussenstand na

5 rondes:

1. Venlo II	10-27
2. Arx I	7-23
3. Schador I	7-22½
4. Venlo III	6-22
5. Venray II	4-19
6. DE WITTE DAME I	3-14½
7. Stokpaardje I	2-15
8. Leudal I	1-17

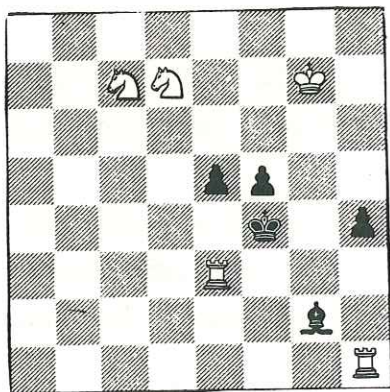

Wit geeft mat in 3 zetten.

Wit: Kf6, Pd6, Pe4, pionnen: c5, c6, e2, f3, g2, g5, h4

Zwart: Kf4, Tc4, Pa2, Ph1, pionnen: c3, e3, g3

Opl: 1. Pf5 Pf2 of 1. Pf5 TxP of 1. Pf5 Pb4 of 1. Pf5 Td4 of
 2. PxP Willekeurig 2. Pg7 etc. 2. Pe7 xPaard
 3. P of pion geeft mat 2. PxT etc.

.Wit geeft mat in 4 zetten.

Wit: Kg7, Te3, Th1, Pc7, Pd7

Zwart: Kf4, Lg2, pionnen: e5, f5, h4

Opl: 1. Th1-h3 Lh3: of 1. Th1-h3 Ld5
 2. Tc3 Willekeurig 2. Kh6 Loperzet op diagonaal
 3. P geeft schaak K-zet a8-h1
 4. P geeft mat 3. Pe6+ Kg4
 4. Pf6 mat 4. Pf6 mat
 of 1. Th1-h3 Ld5 of 1. Th1-h3 Ld5
 2. Kh6 Loperzet op a2-g8 2. Kh6 e5-e4
 3. Th3-f3+ Kg4 3. Pc7xd5+ Kg4
 4. Pf6 mat 4. Pd7-f6 mat